Algel XIII. gyakorlat

$P?NP$, és a T-betűs szó

2009. május 5/7.

Hasznos tudnivalók

- Eldöntési problémákról beszélünk!
- $P \subseteq NP$, $P \subseteq coNP$. Tehát ha valami P-beli, akkor **biztos**, hogy NP-beli és $coNP$-beli is!!!
- **P-beliség bizonyítása**: adunk egy polinom idejű algoritmust. Nem redukálunk, nem fejtegetjük P és NP viszonyát. Nem fontos a hatékonyság, n^{100} is polinomiális!
- **NP-beliség bizonyítása**: tanú mutatása, tanú mérete polinomiális, ellenőrzés polinomiális. **Nem kell algoritmus a tanú előállítására**!!! A tanú lehet pofátlanul egyszerű. Nem redukálunk, nem fejtegetjük P és NP viszonyát.
- **NP-teljesség bizonyítása** L problémára:
  1. L NP-beliségének bizonyítása.
  2. L NP-nehézségének bizonyítása:
     (a) Találunk egy vele kapcsolatba hozható problémát, ami ismerten NP-teljes, ez legyen I.
     (b) Bemutatunk egy $I \prec L$ Karp-redukciót, az irány **eszméletlenül fontos**! Azaz van egy I-beli kérdésünk (**nem az aktuális probléma**, hanem egy ismerten nehéz!), azt átalakíthatjuk, és átalakítva bedobjuk az L-et (az egyelőre ismeretlen nehézségű problémát) megoldó fekete dobozba, és ez a válasz lesz az eredeti kérdésünkre is a válasz! Tehát az átalakítást kell megadni, arra jár a pont.
     (c) Bizonyítjuk a Karp-redukció helyességét. Azaz, ha f az átalakítás: $x \in I \Leftrightarrow f(x) \in L$ a bizonyítandó. Figyelem! **Két bizonyítás**, akkor és csak akkor, „$\Leftrightarrow$”!
     (d) Belátjuk, hogy f polinom időben elvégezhető.

Feladatok

1. Lássuk be, hogy az alábbi problémák NP-beliek! Melyekről tudjuk megmondani, hogy coNP-ben vannak? Melyekről, hogy P-ben?
   (a) $L_1 = \{(G, k) \mid G \text{ gráf kiszínezhető } k \text{ színnel}\}$
   (b) $L_2 = \{(G, k) \mid G \text{ páros gráfban van } k \text{ élből álló párosítás}\}$
   (c) $L_3 = \{G \mid G \text{ irányítatlan gráfban van Euler-kör}\}$
   (d) $L_4 = \{(G, k) \mid G \text{ irányítatlan gráfban van } k \text{ független pont}\}$
   (e) $L_5 = \{G \mid G \text{ irányítatlan gráf, van benne } \cancel{\text{legalább}} \text{ pontosan 100 élből álló kör}\}$
   (f) $L_6 = \{(G, k) \mid G \text{ irányítatlan gráf, van benne legalább } k \text{ élből álló kör}\}$
   (g) $L_7 = \left\{(s_1, s_2, \ldots, s_n, b) \mid \forall i \; s_i, b \in \mathbb{Z}^+; \exists j_1, \ldots, j_k \; (1 \leq k \leq n) : \sum_{l=1}^{k} s_{j_l} = b\right\}$
2. Bizonyítsuk be, hogy a leghosszabb út meghatározása egy irányított, élsúlyozott G gráfban NP-teljes! (Pontosabban az ehhez tartozó eldöntési probléma.) Másképpen: bizonyítsuk be, hogy

$$L = \{(G, k) \mid G \text{ irányítatlan, élsúlyozott gráf, van benne legalább } k \text{ súlyú út}\}$$

   NP-teljes!

3. Adjunk Karp-redukciót a 3-SZÍN nyelvről a 4-SZÍN nyelvre!

4. A G irányítatlan gráf minden v pontjához tartozik egy $s(v)$ súly. Célunk, hogy olyan feszítőfát találjunk a gráfban, amiben a levelekhez tartozó súlyok összege minimális. Adjuk meg a feladathoz tartozó L nyelvet, majd adjunk Karp-redukciót a H-út nyelvről L-re!

5. Tegyük fel, hogy van egy olyan F eljárásunk, ami egy input G gráfra és k számra 1 lépés alatt megmondja, hogy van-e G-ben legalább k méretű független ponthalmaz. Tervezzünk olyan algoritmust, ami polinomidőben

   (a) meghatározza $\alpha(G)$-t!

   (b) talál egy $\alpha(G)$ méretű független ponthalmazt!

6. Bizonyítsuk be, hogy P-beli az olyan négy színnel színezhető G gráfokból álló nyelv, melyekre igaz, hogy G csúcsai kiszínezhetők a piros, zöld, sárga, kék színekkel úgy, hogy pontosan egy csúcs legyen piros és pontosan két csúcs legyen kék!

7. Bizonyítsuk be a következő problémáról, hogy NP-teljes, vagy azt, hogy P-beli!

$$L = \{G \mid G \text{ irányítatlan teljes gráf, amiben van Hamilton-kör}\}$$

8. **[Vizsga: 2007. május 29.]** A G irányítatlan gráf minden x pontjához tartozik egy $s(x)$ súly. Célunk, hogy olyan feszítőfát találjunk a gráfban, amiben a levelekhez tartozó súlyok összege minimális. Fogalmazza meg a feladathoz tartozó nyelvet és vagy lássa be róla, hogy P-ben van vagy azt, hogy NP-teljes.

9. **[Vizsga: 2007. június 12.]** Igazolja, hogy ha a 3SZÍN nyelv benne van $coNP$-ben, akkor $NP = coNP$.